

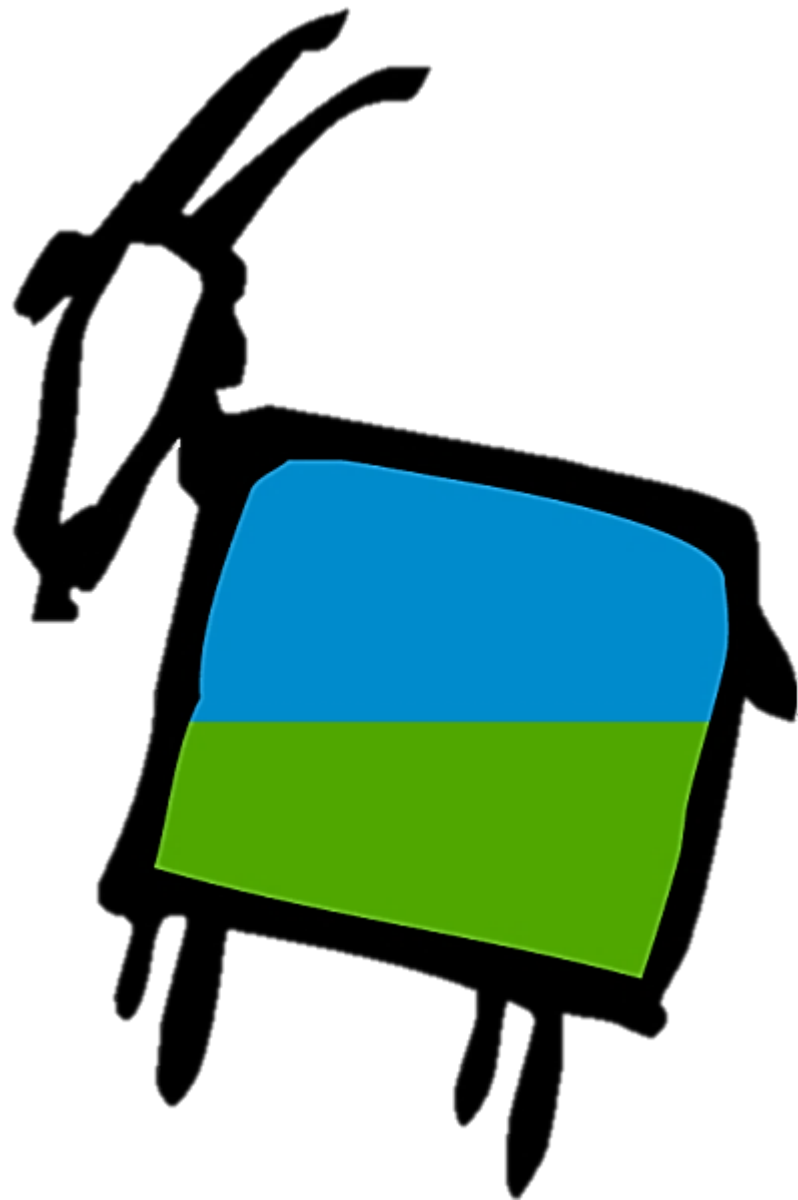
Turistička geografija

sažetak za ispit

- Istra
- Kvarner – priobalje i otoci
- Velebit i NP Paklenica
- Sjeverna Dalmacija, NP Kornati i NP Krka

Istra

Turistička geografija

Istra

- najveći hrvatski poluotok
- **Učka** i **Ćićarija** štite Istru od prodora hladnog zraka s istoka
- **vodeća turistička regija**
 - **32% noćenja**
 - Rovinj, Poreč, Tar-Vabriga, Vrsar i Funtana
- **3 turističke cjeline:**
 - zapadna obala
 - unutrašnjost Istre
 - istočna obala
- **28 zaštićenih područja prirode**
 - NP Brijuni, PP Učka, Pazinski ponor, Motovunska šuma, Limski zaljev, špilja Baredine

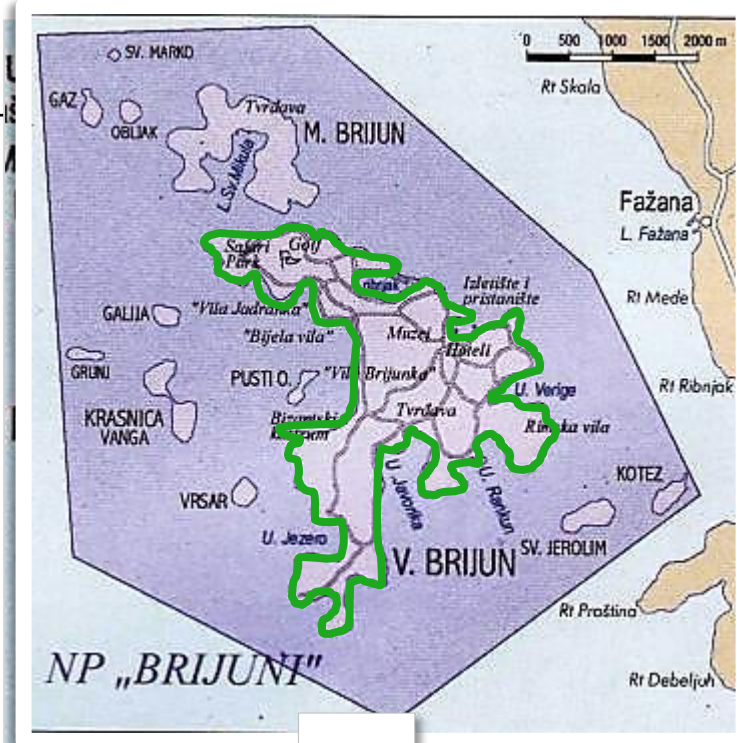
Zapadna obala Istre

- **turistički najrazvijeniji i najposjećeniji dio Istre**
- **Umag** – Croatia Open – ATP turnir
- **Poreč** – dugo najjače turističko mjesto Hrvatske i Istre
 - **Eufrazijeva bazilika** (UNESCO)
- **Rovinj**
 - najveći broj noćenja u RH i Istri
 - crkva iz 10. st i sarkofag **Sv. Eufemije** (Stošije) iz 4. st
- **Pula**
 - **najveći istarski grad** još od antike
 - Arena, Augustov hram, Heraklova vrata, utvrda, u blizini špilja Šandalja i ostatci Nezakcija
- **Medulin** – otočić Fenoligu – otisak dinosaura

NP Brijuni

- otočna skupina s **2 veća i 12 manjih** otoka
- najveći otok – **Veliki Brijun**
- u prošlosti su bili močvarno područje - leglo komaraca i malarije
- za vrijeme Austro-Ugarske, Brijuni se preuređuju (*Paul **Kupelwieser***)
 - *isušuju se močvare i uništavaju komarci*
 - *gradi se hotel, golf i tenis igralište, konjsko trkalište, otoci se naseljavaju s divljači*
- nakon 2. svj. rata Brijuni postaju **ljetovalište političara** (zatvoreni za javnost)
- **1983. g. proglašeni nacionalnim parkom** i postaju otvoreni za sve posjetitelje

Unutrašnjost Istre

- počinje se turistički iskorištavati nakon izgradnje **tunela Učka, istarskog ispilona** i razvoja **ruralnog turizma** u posljednjih desetak godina
- brojna **akropolska naselja**
 - **Motovun** – međunarodni filmski festival
 - **Buzet** – „grad tartufa”
 - **Grožnjan** – okupljalište glazbenika i slikara – „grad umjetnika”
 - **Pazin** – županijsko središte
 - **Istarske toplice** – između Buzeta i Motovuna
- brojna **seoska domaćinstva** i **bogata gastro-enološka ponuda** – malvazija, muškati i teran

Akropolska naselja Istre

Grožnjan

Buje

Motovun

Buzet

Istočna obala Istre

- većim dijelom je **strma i nepristupačna**
- **jedino turističko mjesto je Rabac**
 - brojni hoteli
- **Labin** – rudarski grad (ugljenokop)
- **Plominski zaljev** – termoelektrana

Rabac

RIJEKA

Kvarner

OPATIJA

Kvarner

CRIKVENICA

Kvarner

NOVI VINODOLSKI

Kvarner

OTOK RAB

Kvarner

KVARNER

Raznolikost je lijepa

OTOK LOŠINJ

Kvarner

OTOK CRES

Kvarner

OTOK KRK

Kvarner

Kvarner – priobalje i otoci

Turistička geografija

Kvarner

- obuhvaća obalu od **Opatije** do **Karlobaga** te otoke **Krk, Cres, Lošinj i Rab**
- **2 turističke cjeline**
 - kvarnersko **primorje**
 - kvarnerski **otoci**
- **4 turističke regije**
 - opatijsko primorje
 - riječko primorje
 - crikveničko-vinodolsko primorje
 - kvarnerski otoci
- ostvaruje **oko 25% ukupnog turističkog prometa Hrvatske**

Opatijsko primorje

- obala uz Učku – strma obala
- opatijsko primorje ima razvijen **gastro**, **wellnes** i **kongresni turizam**
- **Opatija** – počinje se razvijati sredinom 19. st – izgradnja **Ville Angioline**
 - „zimski Beč” – zimovalište austrijskih bogataša
 - po broju posjetitelja **vodeće turističko mjesto Kvarnera**
- **Lovran** – južno od Opatije
 - niz uređenih vila
 - festival marona (kestena)

Riječko primorje

- uglavnom ima **tranzitnu ulogu**, turistički slabije iskorišteno
- važnija mjesta: **Rijeka**, **Kastav** i **Bakar**
- **Rijeka** – srednjovjekovna utvrda **Trsat** (marijansko svetište)
 - **riječki karneval**
- **Kastav** – gradić sjeverno od Rijeke
 - srednjovjekovne zidine i crkva Sv. Trojstva
 - **svečanost Bela nedeja** (svečanost mladog vina)
- **Bakar** – južno od Rijeke (bakarski zaljev)
 - **pjenušac Bakarska vodica**

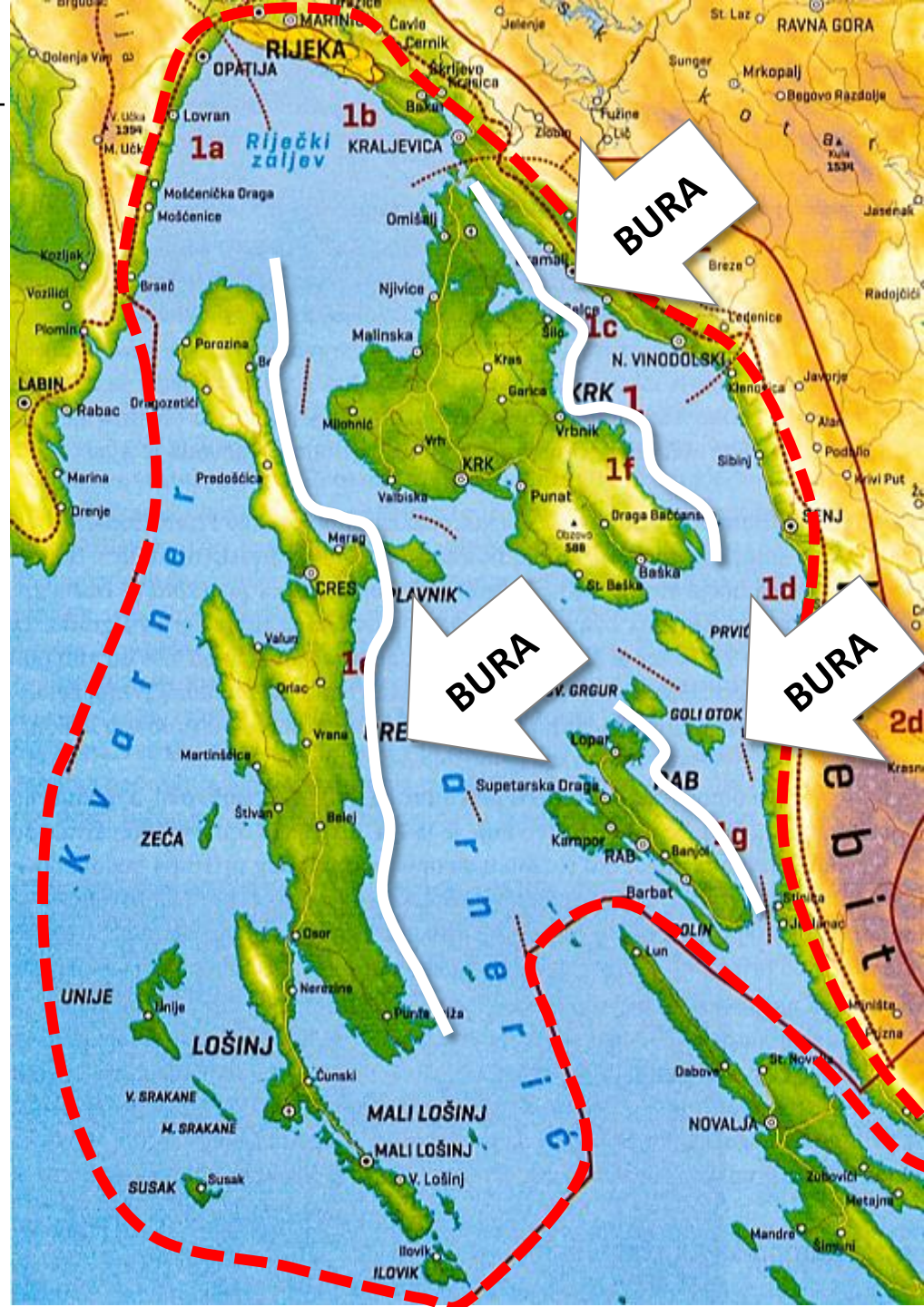
Crikveničko-vinodolsko primorje

- od Bakarskog zaljeva do Novog Vinodolskog
- važnija mjesta: **Crikvenica**, **Kraljevica**, **Selce** i **Novi Vinodolski**
- **Crikvenica** – razvijen kupališni, kongresni i wellness turizam
- **Kraljevica** – na ulazu u Bakarski zaljev
 - brodogradilište
 - Stari i Novi grad Zrinskih
- **Selce** – zdravstveni turizam
- **Novi Vinodolski** – ostatci rimske utvrde, kaštel, gotička crkva, **Vinodolski zakonik** i rodna kuća braće Mažuranić

Kvarnerski otoci

- u kvarnerske otoke ubrajamo **4 velika** (Cres, Krk, Lošinj i Rab) i **niz manjih otoka** koji ih okružuju (*Unije, Susak, Ilovik, Zeća, Plavnik...*)
- obale strme i kamene, s rijetkim žalima
- **vegetacija oskudna** na istočnim obalama (radi bure), dok su **unutrašnjost i zapadna obala šumovite**
- **slabije naseljene** sjeveroistočne obale otoka (radi bure)
- otoci dobro povezani trajektima s kopnom, a Krk s mostom

Cres

- **najveći hrvatski otok**
- obala slabo razvedena, klifovita i nepristupačna
- do prokapanja kanala u rimsko doba, Cres i Lošinj su bili jedan otok
- **Vransko jezero** – najveća akumulacija slatke vode
- stanište **bjeloglavog supa** – mjesto **Beli**
- **grad Cres** – najveće naselje na otoku
- **Valun** (Valunska ploča) i **Lubenice** (stare 4000 god.)
- **Osor** – na spoju Cresa i Lošinja (**most**)
 - do 15. st najvažnije i najveće naselje na otoku (danas ima 80 stanovnika)

Lošinj

- s Cresom povezan mostom u Osoru
- naselja **Mali** i **Veli Lošinj** – još od 19. st klimatska lječilišta

- **Mali Lošinj** – najveće naselje otoka i upravno središte

- više od 100 km uređenih šetnica i staza diljem otoka

- obližnji otočići turistički zanimljivi

- **Susak, Unije, Srakane** i **Ilovik**

- kip **Apoksiomena** – nađen kraj otočića Vele Orjule

- otok **Susak** – pješčani otok – vinova loza

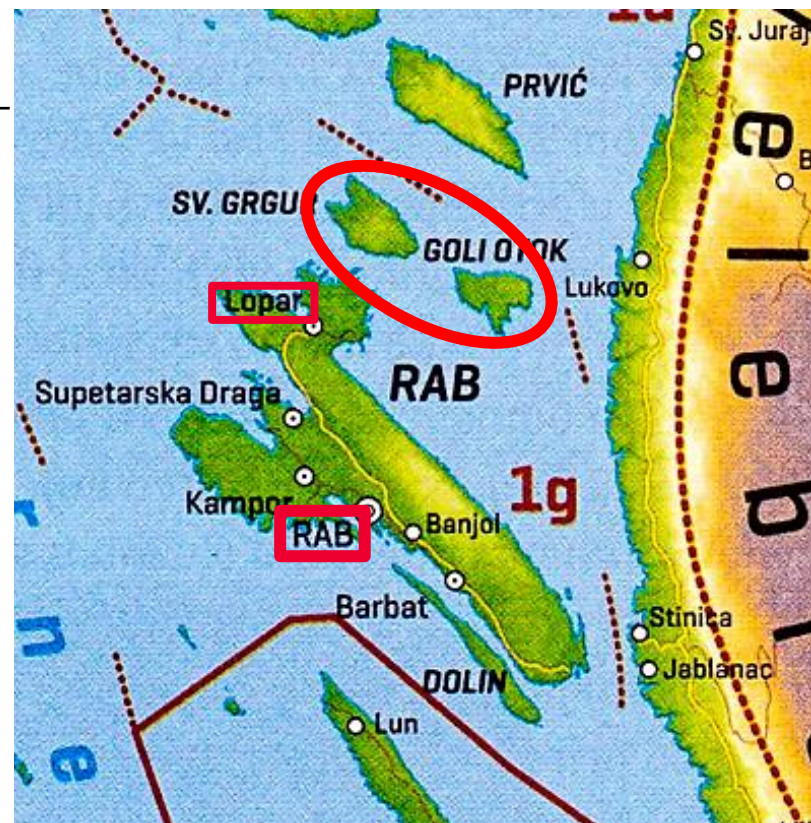
Krk

- s kopnom povezan **mostom**
- zračna luka kod **Omišlja** (i JANAF terminal)
- **grad Krk** – romanička gradska jezgra
- ostala turistička mjesta: **Njivice**, **Punat**, **Baška** i **Malinska**
- **Baščanska ploča** (Baška)
- naselje **Vrbnik** – vinogradi

Rab

- **istočna** strana (Kamenjak) okrenut buri i potpuno gola, dok je **jugozapadna** šumovita i gusto naseljena (Kalifront)
- tristotinjak izvora vode, **razvijena poljoprivreda**
- šuma **Dundo** – **mediteranski hrast** (poluotok Kalifront)
- **grad Rab** – srednjovjekovni grad
 - zidine, romaničke crkve i zvonici, palače, uske ulice...
 - **festival Rapska fijera** – srednjovjekovni festival
- ostala turistička mjesta – **Lopar, San Marino**
- **Goli otok** i **Sv. Grgur** – kaznionice iz vremena Jugoslavije – sad se turistički koriste

Velebit i NP Paklenica

Turistička geografija

Velebit

- **najveća** i **najduža** (145 km) hrvatska planina (*Dinara je najviša*)
 - proteže se od **prijevoja Vratnik** i **Senjske drage** na SZ do **kanjona Zrmanje** na JI
- **dominira krš**
- 66 vrhova viših od 1500 m
- najviši vrhovi (*oba u NP Paklenica*):
 - **Vaganski vrh** – 1757 m
 - **Sveto Brdo** – 1751 m
- **prijevoji** – važni za prijelaz preko Velebita: Vratnik (694 m), Oltari (1027 m), Oštarijska vrata (928 m) i Prezid (766 m)

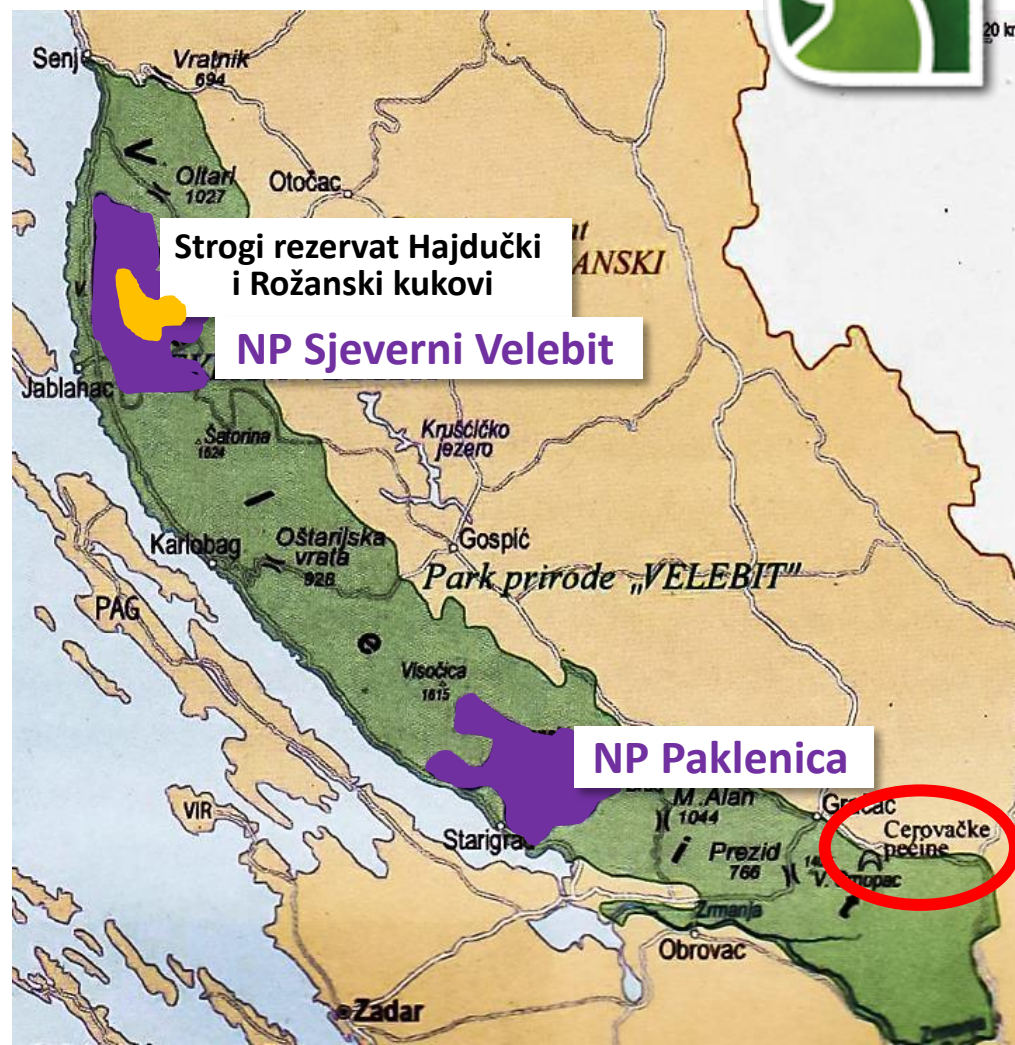

Velebit – prirodne znamenitosti

- Velebit je uvršten na **UNESCO-u listu svjetske prirodne baštine** (1978.)
- **park prirode Velebit** (1981.)
- **nacionalni parkovi Sjeverni Velebit** (1999.) i **Paklenica** (1949.)
- **strogi rezervat Hajdučki i Rožanski kukovi** (1969.)
- **Cerovačke pećine** i **Lukina jama**

Hajdučki i Rožanski kukovi

NP Sjeverni Velebit

- proglašen NP – 1999.
- najveća koncentracija vrijednih geomorfoloških objekata te biljnih i životinjskih vrsta
- velebitski botanički vrt
- **Lukina Jama** (*duboka 1431 m*)

Lukina jama (1431 m)

NP Paklenica

- naziv je dobila po **borovoj smoli** (**paklina**) koju je domaće stanovništvo prodavalo
- nacionalnim parkom proglašena 1949. godine
- obuhvaća kanjone **Velike** i **Male Paklenice** (potoci Velika i Mala Paklenica)
- **znamenitosti:** špilja Manita peć i stijena Anića kuk (slobodno penjanje), brojni krški oblici reljefa (*ponikve, špilje, jame, kamenice i škrape*) te bogata flora i fauna

Manita peć

Sjeverna Dalmacija, NP Kornati i NP Krka

Turistička geografija

Sjeverna Dalmacija

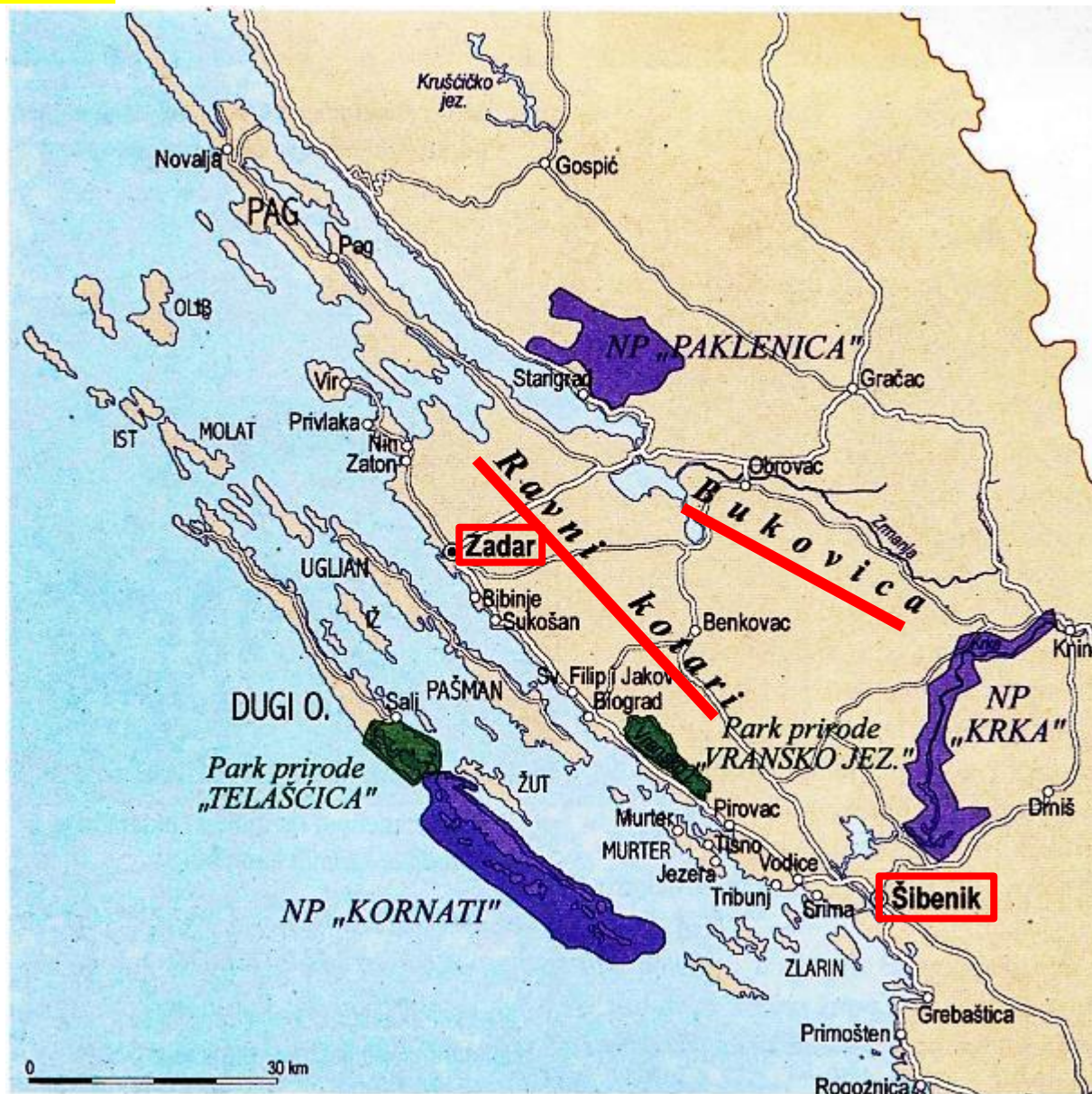
– obuhvaća **obalu, otoke i zaleđe**

– **4 turističke regije:**

- Zadarsko primorje
- Šibensko primorje
- otoci
- zaleđe (*Ravni kotari i Bukovica*)

– regionalna središta:

- Zadar
- Šibenik

Zadarsko primorje

– važnija mjesta:

– Zadar, Biograd i Nin

– **Zadar** – naseljen neprekidno već tri tisućljeća

- u prošlosti vodeće mjesto istočnog Jadrana

– **brojne crkve:** Sv. Donata (9.st), Sv. Krševana, Sv. Šime (škrinja Sv. Šime), katedrala Sv. Stošije

– **znamenitosti:** Pozdrav Suncu, Morske orgulje, Zlati i srebro Zadra, Glazbene večeri u Donatu, Forum (rimski trg)...

Zadarsko primorje

– Nin

– **znamenitosti:** crkva Sv. Križa, crkva Sv. Anzelma, crkvica Sv. Nikole, solana

– Zaton – kamp u blizini Nina

– Biograd – osnovan u 9. st

– obližnja turistička naselja: Sv. Filip i Jakov, Turanj

Šibensko primorje

– važnija mjesta:

- Šibenik, Vodice, Pirovac i Primošten

– Šibenik – na ušću rijeke Krke

- **znamenitosti:** katedrala Sv. Jakova (renesansa – Juraj Dalmatinac), utvrde Sv. Mihovil, Sv. Ivan, Sv. Nikola i Šubićevac, brojne crkve
- **manifestacije:** Međunarodni dječji festival (od 1958.)

Otoci

– važniji otoci:

- Pag, Dugi otok, Ugljan, Pašman, Murter i Vir
- Pag i Ugljan imaju **najviše stanovnika**

– Pag – najdulja obala (270 km)

- 5. po veličini Hrvatski otok

- **znamenitosti**: stara jezgra grada Paga, rimski ostatci u Novalji i Caskoj, plaža Zrće, paška čipka, sir, bogata kulturna baština...

Otoci

- **Dugi otok** – 7. po veličini
- **park prirode Telašćica** – strmc i slano jezero Mir
- **Ugljan** i **Pašman** – međusobno su **povezani mostom (Ždrelac)**
 - **benediktinski samostan Ćokovac (Pašman)**
- **Murter** – dobro turistički razvijen
- **Krapanj** i **Zlarin** – vađenje spužvi i koralja (u prošlosti)
- **Vir** – simbol divlje gradnje na Jadranu

Zaleđe

- područje **Ravnih kotara i Bukovice**
- turistički se počinje iskorištavati tek u novije vrijeme
- **Benkovac** – najveće naselje Ravnih kotara
 - bogat poviješću
- **rijeke** Zrmanja (rafting), Krka i Čikola
- park prirode **Vransko jezero**
- **Knin** – najveće naselje unutrašnjosti
 - tvrđava Sv. Spas
 - u blizini najviši vrh RH – **Dinara** – 1831 m – planinska staza
- **Drniš** – stara turska ruševina
- **Otavice** – mauzolej obitelji Meštrović

NP Kornati

- otočna skupina – **152 otoka** (4 otočna niza)
- između Pašmana, Dugog otoka i Žirja
- **nacionalni park** od 1980. g
 - sastoji se od **89 otoka**
 - 1/4 kopno, 3/4 podmorje
- **reljef Kornata**
 - **strmci** – nastali rasjedanjem
 - na jugozapadnim obalama
 - **krški oblici reljefa**
- ostatci bizantske utvrde iz 6. st
- **veći otoci:** Kornat, Piškera, Levirnaka, Smokvica, Lavsa...

NP Krka

- NP od 1985. g
- obuhvaća 2/3 toka rijeke Krke i dio toka rijeke Čikole
- **sedrene barijere** – taloženje kalcijeva karbonata – nastaju slapovi (**ukupno 7 slapova**)
- **Skradinski buk** i **Visovačko jezero** najveći
- **Prokljansko jezero**
- **Majnolovački slap** najviši
- HE Miljacka
- bogat i raznolik biljni i životinjski svijet – mekousta pastrva, čovječja ribica...

Video materijali uz prezentaciju

- Istria – Where dreams come true - <https://youtu.be/6jcnf1e5T7Q>
- Amazing Istria - Aerial 4K - <https://www.youtube.com/watch?v=VEG8YTW61yk>
- Wonderful Istria - <https://www.youtube.com/watch?v=ar-rzqUYdf0>
- Bajkovita Hrvatska – NP Sjeverni Velebit - <https://www.youtube.com/watch?v=5lp4wq4Rsy8>
- NP Paklenica
 - Flora i fauna: <https://youtu.be/LjxnkH DU6z8>
 - Manita peć: <https://youtu.be/jXsg8kNlGVs>
 - Penjanje: <https://youtu.be/qGMwDyTLDpU>
- Zadar (Bajkovita Hrvatska)
 - Katedrala sv. Stošije - <https://youtu.be/kGDGN3r4FBU>
 - Crkva sv. Donata - <https://youtu.be/7qFjZKndHGM>
 - Zlati i srebro Zadra - <https://youtu.be/jtoTvMHNx6k>
 - Rimski forum i antička zbirka - <https://youtu.be/qajGraB5e-0>
- Šibenska katedrala - <https://youtu.be/VP3BpNk6xHY>
- Paška čipka - <https://youtu.be/sfXbQjujC1E>
- NP Krka - <https://youtu.be/rv3Elal2Z-A>
- NP Kornati - <https://youtu.be/hHwAyC1CaFQ>